



Region Sörmland och Mälardalens universitet i ökad samverkan för kunskapsspridning

Dokumentation från workshop vid Mälardalens universitet 2021-12-03

– Tidigare har vi på MDU utbildat mest unga människor, som gått långa utbildningsprogram. Men nu ser vi att man också kommer till universitetet för att kompetensutveckla sig. Vi tror att fler människor kommer att komma till oss under kortare perioder, på utbildningar som körs med olika fart. Det kommer att bli mycket mer flexibelt, säger Lena Gumaelius, prorektor vid MDU.

Överenskommelse som främjar forskning, innovation och samverkan

Region Sörmland och MDU har tecknat en överenskommelse för att främja forskning, innovation och samverkan inom kompetensförsörjningsområdet. Det innebär bland annat att gemensamt arbeta för utvecklingen av ett livslångt lärande. Målet är att lägga grunden för en regional samverkan mellan MDU och de sörmländska kommunerna, när det gäller lokal kompetensförsörjning genom att tillhandahålla utbildning och fortbildning vid lärcentra. Den önskade långsiktiga effekten är att skapa bättre förutsättningar för studerande att delta i universitetsutbildningar, oavsett geografisk närhet till lärosätet.

MDU är en viktig leverantör av akademisk kompetens i Sörmland. Att universitet finns i länet innebär tillgång till kunskap som driver utvecklingen. Även om MDU har ett av sina campus i Eskilstuna, upplever människor i stora delar av Sörmland att vägen till universitet är lång. Det kan vara en av anledningarna till länets låga utbildningsnivå och svaga övergång till högre studier.

En stark akademisk närvaro på lokala lärcentra är därför ett viktigt verktyg. Det skulle:

- höja utbildningsnivån
- stärka kompetensförsörjningen
- bidra till högre innovationsgrad och förnyelse i både näringsliv och offentlig sektor

Samtidigt stärks också MDU:s arbete med att vara ett progressivt och samverkande universitet, som bidrar till att forma en hållbar framtid, vilket också utgör en stomme i universitetets vision och strategi.

Lärcentrums uppdrag – ett komplement till lärosätena

I riksdagens förordning om stadsbidrag för lärcentrum (2017:1303), avses lärcentrums verksamhet organiseras av en eller flera kommuner, och där den studerande erbjuds stöd i sitt lärande från lärare och annan personal, samt ges möjlighet att möta andra studerande.

Lärcentrum kan vara tillgängliga för studier inom:

- kommunal vuxenutbildning
- yrkeshögskola
- universitet och högskola
- eller andra utbildningsformer

Ett lärcentrum är ett lokalt campus, en plats för högre studier utanför universitetets egna väggar. Lärcentra erbjuder en otraditionell, okonventionell och öppen studiemiljö för alla studenter, oavsett lärosäte. Lärcentra möter behovet av nya lösningar på studenternas utmaningar, gällande studietider, studiesätt och olika typer av stöttning för att öka måluppfyllelse och genomströmningshastighet vid distansstudier.

Studerande vid både svenska och utländska lärosäten nyttjar lärcentras studentervice, tentamensservice, IT-support, studie- och yrkesvägledning, lokaler, teknisk utrustning med mera. Lärcentrum är en mötesplats för interaktion – interaktivitet mellan studenter samt mellan studenter och andra aktörer. Här anordnas också inspirationsföreläsningar och träffar med arbetsgivare.

Uppbyggnaden av lärcentrum i landet, gör det möjligt för individer att enklare studera på distans, att få stöd i sina studier samt att möta andra studerande och personal i en öppen mötesplats.

"Tillgången till högre utbildning i hela landet ska öka och möjligheterna till distansutbildning ska stärkas. Förändringen är viktig för att överbygga de hinder geografien sätter upp. Var du bor ska inte vara avgörande för dina möjligheter i livet, säger Matilda Ernkrans, minister för högre utbildning och forskning."

Workshop

– startpunkt för fortsatt gemensamt arbete

I och med överenskommelsen mellan Region Sörmland och MDU, bjöds lärare och andra utbildningsnära från MDU in till en workshop om lärcentra i Sörmland. Där diskuterades hur MDU genom Sörmlands lärcentra kan nå flera presumtiva studenter, och erbjuda ett närmare stöd för högre utbildning. Workshopen innehöll inspirerande föreläsningar och samtal mellan representanter från Lärcentrum i Sörmland, NITUS (Nätverket för kommunala lärcentra), Region Sörmland och MDU.

Workshopen inleddes med föredrag om lärcentras uppdrag, det delade uppdraget mellan lärcentra och lärosäten för att tillgängliggöra högre utbildning, samt goda exempel på verksamheter vid lärcentra i Sörmland och i Sverige.

Efter föredragen fördes en dialog om och hur MDU skulle vilja utveckla sin samverkan med lärcentra, och vad de olika deltagande parterna såg för möjligheter och utmaningar med detta.

MDU:s prorektor, Lena Gumaelius deltog via länk och inledde dialogen. Hon visade på MDU:s engagemang för att utveckla universitetet till att bli så bra som möjligt, för det omgivande samhället. Lena poängterade bland annat att lärcentra kan spela en viktig roll för att:

- tillgängliggöra akademisk utbildning
- underlätta för universitets samverkan med det lokala näringslivet
- förenkla för dem som vill fortbilda och kompetensutveckla sig senare i livet

Dialog kring fortsatt samverkan

– möjligheter och utmaningar

Ett axplock av viktiga synpunkter och gemensamma slutsatser:

Samverkan med lärcentrum kan bidra till ökad kvalitet

Arbetsintegrerat lärande ger bra resultat redan nu. Lärcentra skulle ytterligare kunna bidra till det goda resultatet genom:

- studiemiljöer
- struktur
- examinationsformer
- stöd

Lärcentra kan sprida information direkt till dem som behöver kompetensutveckla sig. De har kontakter och nätverk med det lokala näringslivet, som studenten kan nyttja. Likaså påverkar det MDU:s möjlighet att nå ut med utbildningar, utvecklade för industrin och yrkesverksamma. Universitetet har god kontakt med företag och branschorganisationer, men svårare att nå de individer som söker dessa utbildningar, vilket ett ökat samarbete med lärcentrum skulle underlätta.

Breddad rekrytering och genomströmning – fler lyckas med sin utbildning

Människor från 30-årsåldern och uppåt kan vara ovana att studera och har ofta andra åtaganden. Lärcentrum kan ge studenterna bättre förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen och på så vis minska antalet avhopp.

På lärcentrum får studenterna:

- Studera på hemmaplan, i den takt övriga livet tillåter
- Närhet till studiegrupp, stödfunktioner, vägledning och support

Det ska finnas goda möjligheter att studera i hela landet och genom hela livet. Lärcentrum är en viktig pusselbit för att fler ska ha möjlighet att studera, säger utbildningsminister Anna Ekström."



Samverkan mellan universitetet och lärcentrum kan se olika ut

Lärcentrum kan erbjuda en arena för forskning och utlokaliserad utbildning i samverkan med det lokala näringslivet och kommunen, med egen sökkod och undervisande personal från universitet på plats på lärcentrum. MDU:s distansstudenter kan till exempel träffas på lärcentrum mellan träffarna på universitetet. Men det finns också flera nivåer av samverkan däremellan.

Samsyn och tydlighet från ledningsnivå

Vikten av samsyn och tydlighet från ledningsnivå och hela vägen ut i organisationen på lärosätet, lyftes som en tydlig utmaning. Det finns ambitioner att arbeta med livslångt lärande och lärcentrum. Däremot finns det många andra prioriterade frågor. En avgörande faktor är att det tydligt ska utpekas att MDU arbetar med de här frågorna, och att det fördelas tid för detta.

Vet alla vad ett lärcentrum är?

Ytterligare en utmaning kopplat till samverkan mellan lärosätet och lärcentra kan vara okunskap. Sannolikt vet inte alla på universitetet vad ett lärcentrum är.

Kvalitetssäkring av utbildning

Utlokaliserad utbildning kan innebära utmaningar med kvalitetssäkring. Det är viktigt att säkerställa att utbildning via lärcentrum håller samma kvalitet som utbildning på universitetet eller helt på distans. Det finns troligen mycket att lära av andra lärosäten som har samverkansavtal med lärcentra.

Personuppgifter och tentamen

Behovet av att utbyta personuppgifter mellan lärosätet och lärcentra identifierades också som en utmaning. Likaså behovet av regeländringar på MDU, för att möjliggöra att studenter kan skriva tentamen på lärcentra. Vilket redan fungerar för studenter från flera andra lärosäten.

Samverkansområden att arbeta vidare med

- Administrativa rutiner
- Utveckling av pedagogiska former
- Konkreta upplägg för leverans
- Ett dedikerat utvecklingsarbete. För att driva arbetet och utvecklingen tillsammans, behövs en grupp bestående av universitet, lärcentrum med flera

Vidare läsning

- Lärcentrum ska vara öppna för studerande inom olika utbildningsformer
- Lärcentra - för högre utbildning i hela Sverige
- Nya vägar för flexibilitet i högre utbildning
- Många unga från studieovana hem studerar inte vidare trots höga betyg
- Lösningen på kompetensbristen: 7 av 10 svenskar mellan 25–55 år kan tänka sig att studera vidare
- YouTube: Hur det är att läsa decentraliserat?
- Lärcentras möjligheter att bidra till kompetensförsörjning och livslångt lärande

Box 833
721 23 Västerås
021-10 13 00

Box 325
631 05 Eskilstuna
016-15 36 00

info@mdu.se
www.mdu.se

md
Mälardalens
universitet **U**